

DANMARKS LÆRERFORENINGES SEKRETARIATS

VEJLEDNING OM ARBEJDSKADESAGER

Jf. hovedstyrelsens beslutning af 26. juni 2007

Redigeret 27. maj 2019

1. Arbejdsfordeling mellem kredse og sekretariat

2. Kommunikation mellem kreds og sekretariat

3. Aktørernes opgaver

- 3.1. Læger
- 3.2. Arbejdsgiver
- 3.3. Arbejds miljørepræsentant
- 3.4. Tillidsrepræsentant
- 3.5. Kreds
- 3.6. Sekretariat
- 3.7. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring/forsikrings selskabet
- 3.8. Selvforsikrende kommuner

4. Love og regler i arbejdsskadesikringsloven

- 4.1. Arbejdsskadesikringsloven
- 4.2. Anmeldelse af arbejdsskader
- 4.3. 1-års fristen for anmeldelse
- 4.4. Arbejdsulykker
- 4.5. Erhvervssygdomme
- 4.6. Behandlingsudgifter
- 4.7. "Brillesager"
- 4.8. Godtgørelse for transportudgifter
- 4.9. Godtgørelse for varigt mén
- 4.10. Erstatning for tab af erhvervsevne
- 4.11. Midlertidig afgørelse om tab af erhvervsevne
- 4.12. Særlige erstatninger ved dødsfald

5. Love og regler i erstatningsansvarsloven

- 5.1. Erstatningsansvarsloven
- 5.2. Er der en skadevolder?
- 5.3. Forsikringsdækning
- 5.4. Dækning fra skadevolder
- 5.5. Vold
- 5.6. Erstatningsnævnet og Offererstatningsloven
- 5.7. Dækning efter erstatningsansvarsloven
 - 5.7.1. Ødelagte effekter
 - 5.7.2. Behandlingsudgifter
 - 5.7.3. Godtgørelse for svie og smerte
 - 5.7.4. Tabt arbejdsfortjeneste

1. Arbejdsfordeling imellem kredse og sekretariat

Arbejdsfordelingen imellem kredse og sekretariat er forankret i hovedstyrelsens beslutning af 26. juni 2007, hvor det blev besluttet at centralisere rådgivningen af arbejdsskadesager i foreningen.

Udgangspunktet er, at sekretariatet står for rådgivningen i medlemmernes arbejdsskadesager.

Undtagelsen hertil er arbejdsskadesager, hvor den enkelte kreds vurderer, at sagen alene omhandler sikring af registrering/anmeldelse og der udelukkende er behandlingsudgifter, som efterfølgende dækkes af forsikringsselskabet.

Arbejdsskadesager behandles i kredsene når:

1. Der alene er tale om registrering/anmeldelse og behandlingsudgifter (som dækkes)
2. Det er sikret, at der ikke er grundlag for politianmeldelse
3. Det er sikret, at der ikke skal udarbejdes en dispensation for politianmeldelse
4. Det er sikret, at der ikke er en skadevolder, som er ansvarlig for skaden (eksempelvis en elev eller arbejdsgiver)

Hvis behandlingsudgifterne ikke dækkes og medlemmet ikke er tilfreds med afslaget, så kan sagen oversendes til sekretariatet. De sager, som måtte ligge i gråzonen, oversendes til sekretariatet efter den enkelte kreds skøn.

I det omfang det er muligt, bør kredsene tilstræbe at oversende sagen til sekretariatet så tidligt som muligt i forløbet, da meget af sekretariatets arbejde i sagerne går ud på at sikre en optimal sagsoplysning forud for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse.

2. Kommunikation mellem kreds og sekretariat

Centraliseringen af arbejdsskadesager er sket ud fra den præmis, at sagerne sendes via kredsen til sekretariatet for at sikre, at kredsene er orienteret om arbejdsskader i kredsen.

I de relativt få tilfælde, hvor medlemmet selv sender sagen ind til sekretariatet, orienterer sekretariatet kredsen herom, hvis medlemmet giver fuldmagt hertil.

Ønsker et medlem ikke at inddrage kredsen, har medlemmet ret til at sende sagen direkte til sekretariatet. Erfaringsmæssigt sker det sjældent.

Ved fremsendelse af en arbejdsskadesag fra kreds til sekretariat anvendes foreningens indberetningskema til arbejdsskadesager.

Det er en forudsætning for at sekretariatet kan rådgive i arbejdsskadesagen, at medlemmet har udfyldt fuldmagt til foreningen. Indberetningskemaer og fuldmagter findes på foreningens hjemmeside under arbejdsskader.

Det er en fordel at vedlægge kopi af den anmeldelse, der er sendt til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring / arbejdsgivers arbejdsskadeforsikring eller anden registrering af arbejdsskaden i arbejdsgivers regi.

Hvis medlemmet har udfyldt kredsfuldmagten, vil kredsen blive orienteret om sagens udfald. Hvis der er behov for yderligere orientering (eksempelvis verserende sygedagpengesag), aftales det i den enkelte sag.

3. Aktørernes opgaver

Dette afsnit beskriver de forskellige aktører og aktørernes roller.

3.1. Læger

I sager om erhvervssygdomme er det lægen eller tandlægen, der har pligt til at anmelde arbejdsskaden til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Pligten forudsætter blot, at lægen har mistanke om, at sygdommen er forårsaget af arbejdet. Pligten gælder ikke udelukkende skadelidtes faste læge, men enhver læge, som gennem kontakt med skadelidte som patient får den opfattelse, at vedkommende har en erhvervssygdom.

Såfremt et medlem har en lidelse, som kunne være en erhvervssygdom, bør vedkommende derfor gå til læge og få lægen til at anmelde skaden til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Ønsker lægen ikke at anmelde skaden, for eksempel fordi vedkommende mener, at der ikke er tale om en arbejdsskade, bør kredsen bistå medlemmet med at foretage anmeldelse. I tvivlstilfælde kontaktes sekretariatet.

3.2. Arbejdsgiver

Ved sager om arbejdsulykker har arbejdsgiver ansvaret for at anmelde skaden til Arbejdstilsynet og arbejdsgivers forsikringselskab. For lærere i folkeskolen vil det i praksis oftest være skolelederen, der er den øverste chef i dagligdagen. Det vil derfor normalt være skolelederen, der foretager anmeldelse af arbejdsulykker. Man skal være opmærksom på, at arbejdsskadesikringsloven kun taler om "arbejdsgivers" pligter, og ikke forholder sig til hvem opgaven ligger hos. Ansvar for at anmelde arbejdsulykker kan derfor sagtens være uddelegeret til administrativt personale på skolen, eller det kan ligge i den kommunale forvaltning.

Efter en arbejdsskade skal skolelederen sikre sig, at arbejdsmiljørepræsentanten er orienteret om arbejdsskaden, så vedkommende kan rådgive skadelidte om mulighederne for at søge bistand og således, at arbejdsmiljørepræsentanten inddrages i arbejdsmiljøorganisationens fremadrettede forebyggende arbejde.

Yderligere skal skolelederen følge op på arbejdsmiljøet og sikre, at lignende ulykker ikke kan ske igen. Ifølge arbejdsmiljølovgivningen skal arbejdspladsens arbejdsmiljøorganisation følge op på arbejdsskader ved at gennemgå arbejdsskaden for at se på, om fremtidige arbejdsskader kan undgås. Som leder af arbejdsmiljøorganisationen, er det skolelederens pligt at tage emnet op på et møde i arbejdsmiljøorganisationen samt sørge for, at arbejdsmiljøorganisationen har de nødvendige oplysninger. Det er arbejdsmiljøorganisationens opgaver at deltage i undersøgelse af ulykker, forgiftninger og sundhedsskader samt tilløb hertil og evt. anmelde dem til arbejdsgiveren eller dennes repræsentant.

Herudover bør en skoleleder følge op på arbejdsskader. Det følger af arbejdsmiljøloven, at i virksomheder med arbejdsmiljøorganisation skal arbejdsgiveren sørge for, at arbejdsmiljøorganisationen følger op på alvorlige ulykker, alvorlige forgiftninger eller andre sundhedsskader eller tilløb hertil, og når der i øvrigt er særlige forhold, der kræver opfølgning. Danmarks Lærerforening foreslår derfor, at skolelederen i tilknytning til hændelsen og/eller anmeldelsen afklarer behovet for opfølgning, evt. psykologbistand mv.

Skolelederen bør også sikre, at der sker en løbende opsamling efter den skadelidtes behov.

F.eks. bør skolelederen 3 måneder efter arbejdsskaden følge op på :

- om skadelidte stadig har gener efter arbejdsskaden, og
- om skadelidte har haft udgifter til medicin, fysioterapi eller lignende

Dette skyldes, at arbejdsskader kan give ret til godtgørelse for varigt mén, erstatning for tab af erhvervsevne og erstatning for behandlingsudgifter.

3.3. Arbejdsmiljørepræsentant

Arbejdsmiljørepræsentanten bør, når vedkommende er blevet opmærksom på, at der har været en arbejdsskade på skolen, rådgive skadelidte om arbejdsgiverens forpligtigelse til at anmelde arbejdsulykker og lægers og tandlægers pligt til at anmelde konstaterede eller formodede erhvervsbetingede sygdomme til hhv. Arbejdstilsynet, arbejdsgivers forsikringsselskab og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Arbejdsmiljørepræsentanten skal følge op på, at lederen foretager arbejdsskadeanmeldelsen.

Desuden bør arbejdsmiljørepræsentanten oplyse skadelidte om Danmarks Lærerforenings tilbud:

- Tillidsrepræsentanten: Bistår ved sygesamtaler med videre
- Kredsen: Bistår ved sygesamtaler og oversender arbejdsskadesagen til sekretariatets rådgivning om arbejdsskadesager
- Sekretariatet: Bistår i arbejdsskadesagen for så vidt angår Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, skadevolder og Erstatningsnævnet

Ydermere skal arbejdsmiljørepræsentanten som medlem af arbejdsmiljøorganisationen medvirke i en drøftelse af arbejdsskadens opståen, og mulighederne for at forebygge lignende skader.

3.4. Tillidsrepræsentant

Tillidsrepræsentanten rådgiver og bistår medlemmerne blandt andet i forbindelse med spørgsmål om sygefravær. Det er i den sammenhæng ofte relevant for tillidsrepræsentanten at vide, at sygefraværet (som måske fører til en opsigelse) er forårsaget af en arbejdsskade, da skoleledelsen ofte er mere forstående i den situation.

Arbejdsmiljørepræsentant og kreds bør derfor være opmærksom på, at skadelidtes tillidsrepræsentant skal orienteres om årsagen, hvis arbejdsskaden medfører sygefravær.

3.5. Kreds

Kredsen rådgiver skadelidte om:

Anmeldelse af arbejdsskader

Når et medlem har været udsat for en arbejdsulykke, og skaden ifølge loven skal anmeldes til Arbejdstilsynet, forsikringsselskab eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, skal skolelederen sørge for, at der sker anmeldelse. Er dette ikke sket, og ønskes arbejdsskaden anmeldt, bør man rette henvendelse til skolelederen for, at der kan ske anmeldelse. Kredsen opfordres til at fokusere på, at skolelederen er en nøgleperson i denne sammenhæng. Jo højere bevidsthed skolelederen har om sine pligter i forbindelse med arbejdsskader, jo bedre vil medlemmerne være stillet.

Skulle en skole/kommune nægte at anmelde en arbejdsskade, foretager kredsen anmeldelse til de relevante myndigheder.

Såfremt kredsen i den sammenhæng har tvivlsspørgsmål, kontaktes sekretariatet.

Behandlingsudgifter

Hvis en arbejdsskadesag udelukkende omhandler behandlingsudgifter som for eksempel fysioterapi, psykolog og/eller medicin - og der altså ikke er udsigt til varigt mén eller tab af erhvervsevne, rådgiver kredsen om muligheden for at få dækket udgifterne fra arbejdsgivers forsikringsselskab.

Oversender arbejdsskadesagen til sekretariatet

Se punkt 1 i vejledningen hvornår arbejdsskadesagen skal sendes til sekretariatet.

Lærernes Pension

Hvis du er sygemeldt og er i fare for at blive opsagt, har Lærernes Pension muligvis tilbud, som kan være relevante for dig. Vi anbefaler, at du kontakter Lærernes Pension og forhører dig om mulighederne.

Tjenestemandspension (svagelighedspension, tilskadekomstpension)

Er skadelidte tjenestemand, og fører arbejdsskaden til et længerevarende sygefravær og opsigelse, rådgiver kredsen om svagelighedspension og tilskadekomstpension.

Sociale sager (for eksempel sygedagpenge, personlig assistance, fleksjob, førtidspension, kontanthjælp)

Fører arbejdsskaden til et så stort tab af erhvervsevne, at der indledes sag i Jobcenteret, bistår kredsen skadelidte i samarbejde med tillidsrepræsentanten.

Anmeldelse til skadelidtes egne forsikringer

Såfremt skadelidte har egne forsikringer, som også dækker arbejdsskader, kan vedkommende yderligere opnå erstatning eller godtgørelse herfra. Det er derfor vigtigt, at kredsen opfordrer skadelidte til at undersøge sine private forsikringer. Kredsen har ingen forpligtelse til at rådgive om de private forsikringer i øvrigt.

Vurdering af eventuel sag efter erstatningsansvarsloven

Hvis arbejdsskaden er forårsaget ved handlinger, som muligvis kunne medfører et erstatningsansvar efter erstatningsansvarsloven, sendes sagen til sekretariatet med henblik på rådgivning af skadelidte.

3.6. Sekretariatet

Sekretariatet bistår med rådgivning af kreds, tillidsrepræsentant og arbejdsmiljørepræsentant.

Sekretariatet bistår blandt andet med:

- anmeldelse af arbejdsskadesager, hvis arbejdsgiver ikke vil
- hvad der dækkes efter arbejdsskadesikringsloven og erstatningsansvarsloven
- rådgivning om håndtering af voldssager
- rådgivning om spørgsmål om arbejdsmiljø, herunder anmeldelse til Arbejdstilsynet

Sekretariatet bistår endvidere skadelidte med rådgivning:

- i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring
- i Ankestyrelsen
- ved Erstatningsnævnet
- overfor skadevolder eller dennes forsikringsselskab

3.7. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring/forsikringsselskabet

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring eller arbejdsgivers forsikringsselskab modtager en anmeldelse af en arbejdsskade, sender de senest 3 uger efter brev herom til skadelidte, som på den måde får sikkerhed for, at der er sket anmeldelse. Dette brev er vigtigt, da det er skadelidtes bevis for, at der er sket anmeldelse, og at anmeldelsen er rettidig. Herudover indeholder brevet fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring eller arbejdsgivers forsikringsselskab et journalnummer, som der skal refereres til ved henvendelser vedrørende arbejdsskadesagen.

Såfremt en sag er anmeldt til arbejdsgivers forsikringsselskab, og der eventuelt er krav på erstatning eller godtgørelse, sender forsikringsselskabet sagen til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, som herefter behandler sagen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vil normalt altid træffe afgørelser om anerkendelse, méngodtgørelse, erstatning for erhvervsevnetab og behandlingsudgifter.

3.8. Selvforsikrede kommuner

Nogle kommuner er selvforsikrende, hvilket betyder at de har valgt at betale arbejdsskadesikringslovens erstatninger og godtgørelser af kommunens egen kasse i stedet for at tegne en forsikring. Det er derfor kommunen, der fungerer som forsikringsselskab, og dermed træffer afgørelse om behandlingsudgifter og oversendelse til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

For selvforsikrende kommuner gælder det, at en arbejdsskade er anmeldt, når skadelidtes nærmeste leder har kendskab til, at der har været en arbejdsskade.

NB – Uanset ovenstående anbefaler sekretariatet, at der sendes en anmeldelse til den enhed i kommunen, som behandler arbejdsskader. Der vil typisk være tale om et juridisk kontor eller et erstatningskontor.

4. Love og regler i arbejdsskadesikringsloven

Herunder følger en kort gennemgang af de erstatningsretlige regler, som hyppigst finder anvendelse i arbejdsskadesager.

4.1. Arbejdsskadesikringsloven

Arbejdsskadesikringsloven fastslår blandt andet:

- At en arbejdsgiver har pligt til at forsikre sine ansatte mod følgerne af arbejdsskader
- Hvornår forsikringen dækker de ansattes skader
- Hvilken erstatning og godtgørelse forsikringen skal udbetale

Såfremt skadelidte har et tab af en art, som ikke er nævnt i arbejdsskadesikringsloven, vil tabet ikke kunne blive dækket af arbejdsskadesikringen.

Arbejdsskader inddeles i 2 grupper: Ulykker og Erhvervssygdomme

En ulykke er en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage.

Erhvervssygdomme er sygdomme, som er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde er udsat for i højere grad end personer uden samme arbejde. Se definitionen under punkt 4.5.

4.2. Anmeldelse af arbejdsskader

Arbejdsskadesikringsloven fastslår, at arbejdsskader skal anmeldes til enten arbejdsgiver forsikring eller til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Ved arbejdsulykke:

Arbejdsskaden skal anmeldes til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring eller arbejdsgivers forsikringsselskab indenfor et år fra skaden er sket.

Arbejdsgiver har pligt til at anmelde en arbejdsulykke til forsikringsselskabet / Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

- hvis arbejdsulykken har medført sygefravær på 5 uger eller derover, eller
- hvis arbejdsgiver må formode, at arbejdsulykken vil medføre ret til erstatning eller godtgørelse efter arbejdsskadesikringsloven.

Ved erhvervssygdom:

Arbejdsskaden skal anmeldes til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring indenfor et år fra det tidspunkt, hvor det er konstateret, at sygdommen er forårsaget af arbejdet.

Anmeldelse sker f.eks. online via systemet EASY, som er tilgængeligt blandt andet på Arbejdsmarkedets Erhvervssikring hjemmeside. Nogle kommuner har også deres eget anmeldelsessystem. Andre end arbejdsgiver og læge kan også foretage anmeldelse ved hjælp af trykte formularer, som kan bestilles på Arbejdsmarkedets Erhvervssikring hjemmeside.

4.3. 1-års fristen for anmeldelse

Det fremgår af arbejdsskadesikringsloven, at en arbejdsskade skal anmeldes indenfor 1 år.

Selvom der foreligger mulighed for dispensation ved for sen anmeldelse, er der meget stor forskel på muligheden for anerkendelse før og efter 1 år fra skadens opståen.

Det bør derfor tilstræbes, at anmelde eller registrere arbejdsskader hurtigst muligt.

4.4. Arbejdsulykker

En arbejdsulykke er en fysisk eller psykisk skade som opstår efter en hændelse, eller en påvirkning, der er sket pludselig, eller inden for fem dage (efter en kortvarig påvirkning på op til fem dage). En hændelse kan derfor for eksempel være et fald på en trappe, en voldsepisode, trusler eller lignende. Da hændelsen kan udstrækkes til 5 dage, kan en hændelse også for eksempel være en psykisk belastning i op til 5 dage, eller en fysisk belastning som for eksempel at pakke adskillige tusinde ringbind i kasser i løbet af op til 5 dage.

Det er tilstrækkeligt til at anerkende en ulykke, at den har medført forbigående gener som smerter eller lignende.

Ved ulykker er det skadelidtes arbejdsgiver, der har pligt til at anmelde arbejdsskaden. Man skal være opmærksom på, at arbejdsgivers pligt ikke betyder, at andre ikke kan foretage anmeldelse.

4.5. Erhvervssygdomme

En erhvervssygdom er en sygdom der skyldes arbejdet, eller arbejdsforholdene. Sygdommen kan komme efter påvirkninger gennem kortere eller længere tid, men påvirkningen skal have varet mere end 5 dage.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring er bundet af erhvervssygdomsfortegnelsen, som er en liste over alle anerkendte erhvervssygdomme, og de påvirkninger, som kan medføre disse sygdomme. Er en erhvervssygdom ikke på erhvervssygdomsfortegnelsen, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ifølge arbejdsskadesikringsloven ikke anerkende arbejdsskaden medmindre sagen forelægges for Erhvervssygdomsudvalget, som indstiller overfor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at sagen skal anerkendes.

Forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget sker alene når

- erhvervssygdomsudvalget enten ikke har set sådanne sager før, eller
- når den konkrete sag har omstændigheder, der betyder, erhvervssygdomsudvalget muligvis vil fravige sin praksis, eller
- når det er Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, at erhvervssygdomsudvalget muligvis vil ændre sin praksis
- hvis sagen ikke er udsigtsløs i Erhvervssygdomsudvalget, f.eks. hvis lignende sager er blevet anerkendt

Ved erhvervssygdomme påhviler pligten til at foretage anmeldelse af arbejdsskaden den læge, som først konstaterer, at skadelidtes sygdom skyldes en erhvervsmæssig påvirkning. Som ved ulykkerne kan andre end læger også foretage anmeldelse.

4.6. Behandlingsudgifter

Der er mulighed for at få dækket udgifter til medicin, behandling og hjælpemidler. I hvilket omfang, der kan dækkes udgifter hertil, afhænger af den konkrete sag.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skelner i den forbindelse imellem helbredende behandlinger og smertelindrende behandlinger. Der dækkes kun helbredende behandlinger. Er en behandling kun lindrende uden at medføre varig bedring af skadens omfang, kan udgiften altså ikke erstattes.

Ligeledes er tidspunktet for behandlingen en afgørende faktor, idet behandlingerne skal være udført i relation til skaden.

For så vidt angår hjælpemidler omfatter loven kun udgifter til individuelt tilrettede hjælpemidler såsom tandproteser, briller og specialsyede ortopædiske sko. Hjælpemidler, som ikke er specifikt tilrettet skadelidte, såsom bløde gummisko eller indlæg i almindelige sko, er altså ikke erstatningsberettigede.

Udgifterne skal i første omgang søges dækket hos arbejdsgivers forsikringssselskab. Såfremt de afslår at dække, kan man anmode Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om at træffe afgørelse.

Bemærk at personlige effekter, såsom ur, tøj, smykker osv. Ikke dækkes af arbejdsskadesikringsloven.

4.7. "Brillesager"

Sager om behandlingsudgifter har en særlig underkategori, som i daglig tale kaldes brillesager.

Arbejdsskadesikringslovens bestemmelse om behandlingsudgifter indeholder en bestemmelse om, at:

- såfremt en arbejdstager ejer et hjælpemiddel,
- og dette ville være erstatningsberettigende som behandlingsudgift og
- hjælpemidlet ødelægges eller går til på grund af arbejdet eller den måde, arbejdet udføres på, kan dette i sig selv udløse erstatning for hjælpemidlet, *uden at der har været en arbejdsskade.*

Eksempler kunne være:

- Tandprotese
- Briller
- Specialsyede, ortopædiske sko
- Benprotese
- Høreapparat

Hvis en gymnastiklærer får ødelagt sine briller ved at tabe dem under boldspil, er der tale om et ødelagt hjælpemiddel, som i sig selv ville kunne medføre erstatning efter arbejdsskadesikringsloven, og brillerne kan derfor erstattes efter denne særlige hjemmel i arbejdsskadesikringsloven.

Udgifter til genanskaffelse af hjælpemidler af denne art skal altså anmeldes til arbejdsgivers arbejdsskadeforsikring som en behandlingsudgift.

4.8. Transportudgifter

De behandlingsudgifter, som dækkes, giver også ret til i et vist omfang at få dækket de transportomkostninger, der har været i forbindelse med behandlingerne. For så vidt angår udgifter til taxakørsel skal man være opmærksom på, at der kun gives erstatning herfor, hvis man kan godtgøre, at man grundet skadens art og/eller omfang ikke er i stand til at bruge egen bil eller offentlig transport.

Ligeledes kan der dækkes udgifter til transport i forbindelse med undersøgelser, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anmodet om.

Sekretariatet vil kunne give en konkret vurdering af i hvilket omfang, man kan forvente at få sine udgifter til transport dækket.

Udgifterne skal i første omgang søges dækket hos arbejdsgivers forsikringsselskab. Såfremt dette afslår at dække, kan man anmode Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om at træffe afgørelse herom.

4.9. Godtgørelse for varigt mén

Godtgørelse for varigt mén udbetales på grundlag af de gener, som arbejdsskaden har medført. For at generne kan anses for varige, skal de som udgangspunkt fortsat være til stede efter cirka 1 år. Der findes en vejledende méntabel.

4.10. Erstatning for tab af erhvervsevne

Erhvervsevnetab adskiller sig fra tabt arbejdsfortjeneste idet erhvervsevnetab som udgangspunkt ikke dækker den tabte arbejdsfortjeneste, men alene relaterer sig til den fremtidige evne til at tjene penge.

Erhvervsevnetab forudsætter som udgangspunkt et løntab på 15 % eller mere, men der er også undtagelser, hvor der er opnået erhvervsevnetab helt ned til 12,6 %. Bagatelgrænsen på 15 % er således ikke definitiv.

4.11. Midlertidig afgørelse om tab af erhvervsevne

Såfremt man har lønophør og er overgået til sygedagpenge, kontanthjælp eller revalidering kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffe midlertidig afgørelse om tab af erhvervsevne.

4.12. Særlige erstatninger ved dødsfald

Såfremt arbejdsskaden medfører dødsfald, kan der udbetales særlige erstatninger til de efterladte. Såfremt der er tale om dødsfald eller terminal sygdom, anbefales det at kontakte sekretariatet hurtigst muligt.

5. Love og regler i erstatningsansvarsloven

Afsnittet gennemgår love og regler i erstatningsansvarsloven.

5.1. Erstatningsansvarsloven

Erstatningsansvarsloven fastslår hvilken erstatning og godtgørelse, man kan blive pålagt at betale, når man har forvoldt skade på andre personer. Loven gælder på alle personskader, uanset om det er arbejdsskader eller fritidsskader.

Loven hjemler de samme erstatninger og godtgørelser som arbejdsskadesikringsloven. Herudover giver erstatningsansvarsloven mulighed for at erstatte visse tab, som ikke er omfattet af arbejdsskadesikringsloven. Der eksisterer derfor den regel, at hvis en arbejdsskade er omfattet af både arbejdsskadesikringsloven og erstatningsansvarsloven, kan man efter omstændighederne få erstatning fra både arbejdsskadesikringen og skadevolder.

Skadelidte kan på den måde få de ydelser efter arbejdsskadesikringsloven, som vedkommende er berettiget til, og samtidig få erstatning for de tab, som er omfattet af erstatningsansvarsloven men ikke af arbejdsskadesikringsloven.

5.2. Er der en skadevolder?

Hvis skaden er forvoldt af en anden person, og hvis man i den sammenhæng kan påvise, at skadevolder vidste eller burde have vidst, at handlingen ville kunne føre til personskade, vil skadevolder oftest have et erstatningsansvar efter erstatningsansvarsloven.

Typiske skadevoldere i Danmarks Lærerforenings arbejdsskadesager er arbejdsgiver, elever eller deres forældre samt trafikanter.

Eksempler på erstatningspådragende adfærd fra elever kunne være:

- At springe op på ryggen af et medlem
- At gribe fat i et medlem og trække til, mens eleven løber forbi medlemmet
- At slå eller true et medlem

Arbejdsgivere har et skærpet erstatningsansvar, hvilket betyder, at for arbejdsgivers vedkommende skal der mindre til for, at en handling medfører, at der er erstatningsansvar.

Eksempler på erstatningspådragende adfærd fra en arbejdsgiver kunne for eksempel være:

- Glatte gulve grundet gulvvask
- Manglende belysning på mørke gangarealer
- Hullet gulvbelægning på trapper
- Manglende glatførebekæmpelse

Bilister har objektivt ansvar, hvilket vil sige, at hvis en skade forvoldes af en bilist, er bilisten erstatningsansvarlig, uanset om vedkommende kunne have vidst, at handlingen kunne forårsage skade. Bilister har derfor pligt til at have en ansvarsforsikring, som dækker bilens fører.

Hvis der er uenighed om, hvorvidt en skadevolder er erstatningspligtig eller ej, vil det ofte blive nødvendigt at føre retssag om problemet.

5.3. Forsikringsdækning

Hvis skadevolder har en ansvarsforsikring, vil den dække skader, som er forvoldt ved uagtsomhed, og et erstatningskrav efter erstatningsansvarsloven skal derfor sendes til skadevolders forsikringsselskab. Det sker i praksis ved, at sekretariatet kontakter skadevolder eller dennes værge.

5.4. Dækning fra skadevolder

Har skadevolder ingen forsikring, eller nægter et forsikringsselskab at dække en skade med henvisning til forsikringsbetingelserne, kan man bede skadevolder om at dække skaden af egen lomme. Har skadevolder ingen penge, kan kravet derfor være umuligt at få dækket.

5.5. Vold

Et forsikringsselskab vil normalt kunne afslå at dække en arbejdsskade, når der er begået vold, idet man kan gå ud fra, at der er tale om en skade, som er forvoldt med vilje. Ikke desto mindre ses det ofte, at skadevolders forsikringsselskab dækker skaden, når skadevolder er umyndig.

5.6. Erstatningsnævnet og offererstatningsloven

Offererstatningsloven fastslår, når en persons skade er opstået ved en overtrædelse af Straffeloven, kan en eventuel erstatning udbetales af Erstatningsnævnet. Dette betyder, at staten efterfølgende vil forsøge at inddrive pengene fra gerningsmanden.

En sag ved Erstatningsnævnet forudsætter, at arbejdsskaden er politianmeldt uden unødigt ophold, og som regel vil politiet derfor efterforske sagen, inden den sendes til Erstatningsnævnet, eller der er pædagogiske hensyn som gør, at hændelsen ikke er politianmeldt.

Erstatningerne opgøres efter erstatningsansvarsloven.

5.7. Dækning efter erstatningsansvarsloven

De mest almindelige poster i en erstatningsopgørelse efter Erstatningsansvarsloven opremses kort nedenfor. Hvis der ikke er en arbejdsskadesag, kan der også søges om méngrad og erhvervsevnetab.

5.7.1. Ødelagte effekter

Der er efter erstatningsansvarsloven adgang til at få erstattet personlige effekter, såsom ur, tøj, smykker osv. Dette er ikke muligt efter arbejdsskadesikringsloven.

5.7.2. Behandlingsudgifter

Behandlingsudgifter, som ikke er dækket i arbejdsskadesagen, kan forsøges dækket efter erstatningsansvarsloven.

5.7.3. Godtgørelse for svie og smerte

Godtgørelse for svie og smerte består i et beløb pr. dag, skadelidte er sygemeldt. Ved delvis sygemelding og/eller dage, hvor der modtages behandling fastsættes taksten som udgangspunkt til halvdelen.

5.7.4. Tabt arbejdsfortjeneste

Der kan betales erstatning, hvis skadelidte i en periode har mistet indtægt som følge af tilskadekomsten. Som udgangspunkt kan der rejses krav om tabt arbejdsfortjeneste frem til afgørelse om erhvervsevnetab.